

ומפרשינן: דאף כאן אפשר דאמרה בדדמי, דאימא אינש אחרינא אתא לאצלו ואתילתיה נורא זה שבא להצילו נשרף ופסתא דידא דשדיא מאיש אחר (4) ונורא איתליא בבעלה ואתיליד ביה מומא, ומחמת כיסופא ומחמת הבושה שניהיה בעל מום אזל וערק לעלמא.

שנינו במשנה דהאשה אינה נאמנת להעיד דמת בעלה במלחמה.

ומסתפקת הגמרא: איבעיא להו, עד אחד שהעיד שמת בעלה בשעה שמלחמה בעולם — מהו? מי מהימנין ליה או לא.

וצדדי הספק הם:

מי אמרינן טעמא דאקילו רבנן משום עיגונא דעד אחד מהימין להעיד שמת בעלה, משום דמילתא דעבידא לאיגלווי הוא ולא משקר,

הכא נמי אע"ג שמלחמה בעולם לא משקר⁽⁵⁾.

או דלמא טעמא דעד אחד מהימין משום

שהיו שם חזו גבראי חזו גבראי תראו את בעלי שהאש אוכלתו.

אתו, חזו הלכו ומצאו גברא חרוכא, דשדי איש חרוך שלא היה ניכר מי הוא, ופסתא דידא דשדיא וסמוך לו נמצאה מוטלת יד חתוכה, שרופה.

סבר רב חייא בר אבין למימר היינו "עישינו עלינו בית עישינו עלינו מערה" דאמרן לעיל דכי היכי דלדידך איתרחיש ניסא דדידיה נמי איתרחיש ניסא.

ודחינן: אמר רבא מי דמי? התם

בעישינו עלינו בית, לא קאמרה "חזו גבראי, חזו גבראי".

ועוד, הרי שם לא ראו גברא חרוכא דשדי, ופסתא דידא דשדיא, ולכן חיישינן שאמרה בדדמי, ואמרינן אפשר איתרחיש ליה ניסא, אבל כאן הרי ליכא למימר הכי.

ומבארינן: ורבי חייא בר אבין אמאי לא קיבל את עדותה? והרי חזו גברא חרוכא דשדיא?!

שלום בעולם ואמרה היא מת במלחמה.

4. פרש"י פיסתא — מאיש אחר, ואיתיליד ביה מומא — בבעלה, וריב"ן פי' שהיה מאותו האיש, והיינו מומא דאיתיליד ביה. אבל רש"י לא רצה לפרש כן, דאם משלה בו האור כל כך עד שנפסקה ידו מגופו מחמת האש, אי אפשר לו לחיות. תוס' רא"ש.

5. ובכלל זה שאין חושדין אותו לטעון בדומה, שאין חששא זו אלא באשה שדעתה קלה ונשענת על דמיונה. מאירי.

בעולם, אפילו בידוע שיש מלחמה בעולם אמרינן לעיל דנאמנת באמרה מת על מטתו, אלא ודאי אתא לאשמועינן דנאמנת אפילו באמרה היא מת במלחמה.

ותירץ רש"י דמתניתין דקתני שלום בעולם נאמנת, לא איירי אלא באמרה מת סתמא, ואשמועינן דאע"ג דלא פירשה דמת על מטתו הואיל ושלום בעולם מסתמא מת על מטתו קאמרה. משא"כ בזמן שיש מלחמה בעולם מסתמא מת במלחמה קאמרה עד דאמרה בהדיא מת על מטתו. ורבא קמיבעיא ליה באופן שיש